

Regionálny úrad verejného zdravotníctva
so sídlom v Rimavskej Sobote
Tomášikova 1800/14, 979 01 Rimavská Sobota

Výzva

na výkon jesennej preventívnej celoplošnej deratizácie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Rimavskej Sobote (ďalej len „RÚVZ so sídlom v Rimavskej Sobote“) ako príslušný orgán podľa § 3 ods. 1 písm. c) a § 6 ods. 1 v spojení s prílohou č. 1 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“) za účelom predchádzania vzniku a šíreniu prenosných ochorení podľa § 52 a § 53 zákona č. 355/2007 Z. z. týmto

vyzýva

na vykonanie jesennej preventívnej celoplošnej deratizácie

na území všetkých obcí a miest okresov Rimavská Sobota a Revúca,

ktorú je potrebné zrealizovať v období

od 15.10.2024 do 15.11.2024.

Na základe uvedeného RÚVZ so sídlom v Rimavskej Sobote vyzýva:

1. **Mestá a obce v okresoch Rimavská Sobota a Revúca**, ktoré sú ako právnické osoby podľa § 52 ods. 1 písmeno j) zákona č. 355/2007 Z. z. povinné **zabezpečiť** na zamedzenie vzniku, šíreniu a na obmedzenie výskytu prenosných ochorení dezinfekciu a reguláciu živočíšnych škodcov a to vykonať deratizáciu **na verejných priestranstvách a v objektoch v správe alebo majetku mesta alebo obce.**
2. **Fyzické osoby - podnikateľov a právnické osoby prevádzkujúce priestory na území mesta/obce**, ktoré sú ako právnické osoby podľa § 52 ods. 1 písmeno j) zákona č. 355/2007 Z. z. povinné **zabezpečiť** na zamedzenie vzniku, šíreniu a na obmedzenie výskytu prenosných ochorení dezinfekciu a reguláciu živočíšnych škodcov a to vykonať deratizáciu **v objektoch určených na podnikanie, predovšetkým v objektoch školských zariadení, zdravotníckych zariadení, zariadení sociálnych služieb, bytových a polyfunkčných domoch, v suterénnych a pivničných priestoroch objektov, v areáloch živočíšnej výroby, v areáloch potravinárskej výroby a v potravinárskych prevádzkach, v reštauračných zariadeniach, v skladoch potravín, v skladoch ďalších komodít a na skládkach komunálneho odpadu.**

Mestá a obce, fyzické osoby - podnikatelia a právnické osoby zabezpečujú deratizáciu /reguláciu živočíšnych škodcov **prostredníctvom odborne spôsobilých osôb** s odbornou spôsobilosťou na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie a firiem, ktoré deratizáciu vykonávajú ako profesionálnu činnosť (ďalej odborne spôsobilé osoby). Podľa § 52 ods. 1 písm. k) zákona č. 355/2007 Z.z. je pri vykonávaní dezinfekcie alebo regulácie

živočíšnych škodcov potrebné používať len prípravky určené na daný účel a kontrolovať účinnosť a efektívnosť vykonanej činnosti.

Ďalej sa **fyzickým osobám – občanom odporúča** vykonanie deratizácie v rodinných a bytových domoch, najmä v pivničných priestoroch, v priestoroch chovu hospodárskych zvierat, v priestoroch v blízkosti ktorých sa nachádzajú objekty určené na podnikanie. Fyzické osoby – občania môžu deratizáciu vykonať prostredníctvom odborne spôsobilých osôb, ale aj svojpomocne, a to biocídnymi prípravkami dostupnými v obchodnej sieti, registrovanými v Centre pre chemické látky a prípravky, zakúpenými v malospotrebitel'ských baleniach, ktoré sú určené a schválené na predmetný účel.

Objekty, v ktorých sa bude deratizácia vykonávať, musia byť aj fyzicky upratané, zbavené odpadu a nečistôt, nakoľko znečistené a zanedbané prostredie prospieva životu a množeniu živočíšnych škodcov.

Informovanosť podnikateľských subjektov a občanov **mesto/obec** vykoná vyhlásením deratizácie na verejnosti dostupných miestach a dostupných médiách v dostatočnom časovom predstihu.

O d ô v o d n e n i e:

Jedným z opatrení na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení je regulácia živočíšnych škodcov. Povinnosťou fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb vrátane obcí je:

- podľa ustanovení § 52 ods. 1 písm. j) zákona č. 355/2007 Z. z. zabezpečiť na zamedzenie vzniku, šíreniu a na obmedzenie výskytu prenosných ochorení dezinfekciu a reguláciu živočíšnych škodcov.
- podľa § 52 ods. 1 písm. k) zákona č. 355/2007 Z.z. používať pri vykonávaní dezinfekcie alebo regulácie živočíšnych škodcov ako bežnej činnosti, ktorá je súčasťou čistenia a bežných technologických a pracovných postupov, len prípravky určené na daný účel a kontrolovať účinnosť a efektívnosť vykonanej činnosti.

Obce majú taktiež podľa § 4 ods. 3 písm. h) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení pri výkone samosprávy najmä utvárať a chrániť zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chrániť životné prostredie, ako aj utvárať podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport. K utváraniu zdravých podmienok života prispieva aj vykonávanie pravidelnej preventívnej celoplošnej deratizácie.

Premnoženie živočíšnych škodcov, predovšetkým potkanov, myší a krýs je sezónnym problémom ľudských aglomerácií hlavne v jarných a jesenných mesiacoch. Dochádza k zamoreniu najmä prízemných a pivničných priestorov objektov školských zariadení, zdravotníckych zariadení, zariadení sociálnych služieb, objektov slúžiacich na podnikanie, rodinných domov, bytových domov a polyfunkčných budov, potravinárskych výrobní, potravinárskych prevádzok, pri chovoch hospodárskych zvierat vo veľkochovoch aj v drobnochovoch a tiež na skládkach komunálneho odpadu. Premnoženie živočíšnych škodcov môže byť príčinou ohrozenia verejného zdravia rôznymi prenosnými ochoreniami - leptospirózou, hantavírusovými ochoreniami, listeriózou, besnotou, lymfocytárnou choriomeningitídou a podobne.

Aktívnym prístupom k regulácii živočíšnych škodcov je možné minimalizovať epidemiologické riziko a zabrániť vzniku a šíreniu prenosných ochorení a tak prispieť k ochrane verejného zdravia, tiež ochrane majetku a životného prostredia. Deratizáciu je potrebné vykonať v určenom časovom intervale biocídnymi prípravkami určenými a schválenými na tento účel. Termín vykonania deratizácie sa stanovuje podľa znalostí o reprodukčnom cykle živočíšnych škodcov minimálne v jarných a jesenných mesiacoch. Deratizáciu je možné vykonávať aj mimo určených termínov preventívnej celoplošnej deratizácie, ak je zaznamenaný zvýšený výskyt živočíšnych škodcov alebo výskyt živočíšnych škodcov v priestoroch, kde sa vyskytovať nesmú.

Upozorňujeme, že fyzické osoby-podnikatelia a právnické osoby, ktoré vykonávajú reguláciu živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť, sú podľa § 52 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. povinné:

- a) používať pri svojej činnosti len prípravky určené na daný účel,
- b) kontrolovať účinnosť a efektívnosť vykonanej činnosti,
- c) oznámiť začiatok každej takejto činnosti regionálnemu úradu verejného zdravotníctva písomne najneskôr 48 hodín pred jej začiatkom,
- d) uviesť v oznámení podľa písmena c) aj miesto a čas vykonania dezinfekcie alebo regulácie živočíšnych škodcov a druh prípravku, ktorý sa má použiť, a spôsob informovania verejnosti alebo osôb takouto činnosťou dotknutých,
- e) zabezpečiť vykonávanie dezinfekcie a reguláciu živočíšnych škodcov len osobami, ktoré sú zdravotne spôsobilé a odborne spôsobilé; to neplatí, ak ide o dezinfekciu vykonávanú zdravotníckymi pracovníkmi v zdravotníckych zariadeniach.

V prípade porušenia týchto povinností sa fyzické osoby-podnikatelia a právnické osoby, ktoré vykonávajú reguláciu živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť, dopustia správneho deliktu na úseku verejného zdravotníctva.

Zber, transport a likvidáciu uhynutých hlodavcov je potrebné zabezpečiť fyzickou, resp. právnickou osobou, ktorá má na túto činnosť povolenie príslušného orgánu veterinárnej správy v zmysle zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

RÚVZ so sídlom v Rimavskej Sobotě zverejňuje túto výzvu na internetovej stránke www.uvzsr.sk/web/ruvzrs v časti Aktuality.

Mgr. MUDr. Tatiana Majanová
regionálna hygienička